

GreCsó Krisztián

Doktor urak

Hogy nagy baj van, annak világos jelei voltak.

Megérkezett Tótvárosba Hanna néni, és minden eddig ismert módszerénél határozottabban intézkedni kezdett. Beköltözött Lajos bácsihoz, a ház nem messze van a városi kórháztól, remek ápolóotthon. Jocó úgy érezte magát, mintha egy detektívregény másodvonalában lenne, ő volt Doktor Watson, Hastings kapitány, Colombo sohasem látott felesége. Bár jelen volt, és utólag áramlottak is hozzá az információk, nem értett semmit. Begubancolódott a világ. A kijuttatott mondatok megálltak a levegőben, és várokoztak, farolgattak, akár egy tejesautó. Ott libegtek a mondatok a levegőben. Jocó csak rájuk mutatott, és elhangzottak újra, minden, ami egyszer már kimondatott, hozzáférhetővé vált, és ettől egyre nagyobb lett a zűrzavar.

Annyi bizonyos volt számára, hogy egy kórházban van, a pszichiátrián.

Az emeleten, amit biztató jelnek vélt, a pince, a kilincs nélküli pincebejáró sokkal rémisztőbb lett volna. Az anyja mindennap vele volt. Jocó próbálta kisöpörni az elhangzott mondatokat a fejéből, elhessegetni őket a szeme elől, vagy legalábbis nem rájuk mutatni, hogy ne kelljen meghallgatni őket még egyszer, ne kelljen átélnie saját magát, hallgatni a saját nyelvét. Az ember a mondataiból áll, bélmondatok, nyálmondatok, hasfalkérdőjel, és egy felkiáltójelnyi fasz a végén. Ha kérdezték, válaszolt. Ha nem kérdezték, akkor is. Elmondott mindent, amit korábban hallott, akár egy ipari kamera, visszajátszotta a múltat, a viziteket, a nővérek acsarkodásait, és Hanna néni állott, tegnapi kijelentéseit is lejátszotta, amiről úgy vélte, pompás terápia ez egy terapeutának. Visszahallgathatja az előző kezelését, javíthat, pontosíthat, és biztosan onnan folytatja a kúrát, ahol előző nap abbamaradt. Hanna néni nem kímélte a fiát, és ez Jocónak jól is esett. Ez volt az egyetlen, ami nem volt rossz. A rossz nem volt az. Anyja kegyetlen hírérsége jólesett neki, és, hogy olyankor, mikor ki akarja deríteni, mi történt *pontosan*, még a kezelés féltve őrzött eredményeit is föláldozza. Jocó látta magát, mint egy felépülő kártyavárat, amire vigyázni kell, mert az idegeskedés szellője összedönti, és akkor lehet előlről kezdeni az egészet. Neki vigyáznia kell. Vigyázni, nem fészkelődni. Jocó „piros csikó” szeretett volna lenni a magyar kártya paklijából. Jocó huszár piros csikón érkezik, és semmi baja. Piros csikó, Jocó huszár, Jocó huszár, piros csikó. Hanna néni fejében már bizonyosan összeállt a történet, és Jocó néha

(regényrészlet)

sértődötten elhallgatott, mert úgy érezte, nem igazság, hogy éppen ő zárattott ki a saját sztorijából. Hanna néni nem akarhatja gombolyítani az ő fonalát, mindenkinek megvan a saját fonala, gombolyítsa azt.

Jocó piros csikót rajzolt a táppénzes papírjára, de nem abban a reményben, hogy Fejérné, régen látott instruktora örvendezni fog az ügyészségen, sokkal inkább, hogy saját magát definiálja. Egészen konkrétan azt gondolta, hogy a piros csikóra a *definíció*, az önmeghatározás miatt volt szükség, az „ügyészségi fogalmazó” ugyanis olyan távol esett attól a ponttól, amit Jocó sajátjának érzett, hogy szükségét látta bejelölni a másik végpontot is. A piros csikót.

– Hol van az „igazi Jocó” a *piros huszár* és az *ügyészségi fogalmazó* között? – kérdezte reggel az anyja.

Mikor meglátta, hogy a fia összefirkálta a táppénzes papírt.

Jocónak röhöghetnekje támadt, az anyja már örök és végtelen munkaidő, az anyja egy adtamerő szolgálat, a pszichológián vajon oktatják a badar kérdéseket, vagy csak a látásmódot kell elsajátítani, amivel bármiről eszünkbe jut egy imbecillis felvetés.

Jocó az ék, aki kitámasztja a bedülő történetet.

A legkülönösebb az volt, hogy az emlékeket és a frissen kapott tényeket nem lehetett szétválogatni. Ocsút a búzától. Látott múltat a nem látott múlttól. Hogy Csicsely maradt talpon, pontosabban észnél, az hír-e vagy emlék, nem lehetett tudni. Csicsely András egykori történelemtanár rohanguált, mint a mérgezett egér, nem benuult meg, ezt mindenesetre sejtteni lehetett valahonnan, és végül is mindegy, honnan jön az ismeret, ilyen szorult helyzetben jó, hogy van. Hanna néni szerint Csicsely hívta a mentőket is, akik példátlan gyorsasággal kiértek, ám „mégsem tudtak eléggé sietni”. A „mégsem tudtak eléggé sietni” előtt Hanna néni kis szünetet tartott, és szomorúan nézett. Vigyázott a fia lelkére, amitől Jocóra megint rájött a nevetési inger. Az anyja most bemutathatja a teljes pszichológusi fegyverarsenált. A tanult részvét, mint olyan. Házi feladat a pszichológia-kurzus után: apró szünetet tartani a tagmondat előtt. Apró szüneteket, mikor eufemisztikusan közöljük a kezelttel, hogy a rokon, barát vagy szerető kimúlt. Megette a fene. Szün. Megette a fene. Megint szün. Megvan erre a recept: egy sor fing, egy sor nád. Megint fing. Megint nád.

Jocó szerette volna tudni, hogyan halt meg Kucsera, de ezt a kérdést nem találta a folyton a szeme előtt úszó, már elhangzott mondatok között, újat fogalmazni pedig nem volt kedve. Kucsera Tibor a halott fakír, akcióművész, a barneváli hős. Legalább kiderült, ki lopta eddig az állományt. Hová szívárgott a fejadag. Jocó vigyorgott, fejadag, porció, egy adag fej. Menüben. Fejenként. Lajos bácsi viszont nem rohanguált mentőért, és míg ott voltak a lakásban, meg sem kísérelte megmenteni haldokló cimboráját, amiért kínos kérdéseket kapott a rendőrségen, és a vallatás „hosszabb ideig tartott a kívánatosnál”. Jocó bólogatott, mint aki érti az anyját. De nem. Mert nem lehet tudni, milyen hosszú egy *kívánatos* vallatás? És hogy ez nem vet Lajos bácsira jó fényt. Eleve, hogy egy jó hírű – és itt volt Hanna néni hangjában némi felfejthetetlen akarnokság, hogy azért is *jó hírű*, még ha nem is az – pedagógus mit keresett egy efféle lakásban? A fiú érezte, hogy ez egy vonatkozó kérdés. Ahogy az anyja mondaná, ez egy *rá* vonatkozó kérdés,

mert bizony egy jó hírű – ami szintén nem igaz, mert egy fogalmazónak semmilyen híre sincsen – fogalmazó, ügyészégi gyakornok szintén nem való egy efféle csirkés odúba. Nem passzol oda. A helyzetet az tisztázta, hogy Lajos bácsi idegösszeomlást kapott, így valószínűleg már ott is olyan trauma érte, amelynek hatására leblokkolt. Leblokkolt, ismételte el Jocó. Blokkoló óra, gondolta aztán. Vizesblokk. Blokk, számla, blokkolásgátló. Blokkfőte. Több szó nem úszott el a szeme előtt, ami blokkal kezdődött volna. A blokkfőte visszatolatott. Jocó rámutatott és kimondta.

– Blokkfőte.

Jocó élvezettel nézte az anyját, mennyire kivirult, megszépült a feladattól, hogy gondozza, vigyázza őket, Lajos bácsit és őt. Szerette volna elmondani az apja alakú lyukat, a hiányt, amit ápolni kell, de Hanna néni olyan indulatosan kergette a *megoldást*, a gyógyulást, hogy őt, az egyetlen fiát renoválni lehessen, hogy Jocó inkább nem szólt. Ha megjött az anyja, legtöbbször úgy tett, mint aki alszik.

– Ez az állomás szent hely – mondta Jocó. – Mint Mekka.

– Még annál is különb – vigyorgott Lajos bácsi. – Azonnal igyunk egy sört a Kakasban.

Hanna néni végre elutazott.

Jocó édesanyját nem egykönnyen lehetett meggyőzni róla, hogy a meggyengült férfikar ismét visszanyerte tartását, és bár a véletlen úgy hozta, hogy a segítő szándék balul ütött ki – de ez kiszámíthatatlan egy efféle bolondnál, mint amilyen Kucsera Tibor volt –, ők a továbbiakban zavartalanul éltek tovább szürke, jól bejáratott életüket. Hanna néni hovatovább égető szükség van, volt, lesz Feketevárosban. Jocó édesanyja lubickolt új, pompás szerepében, nehezeére esett feladni, hogy ismét rövid pórázon tarthat két felnőtt férfit, kiváló érzékkel keverte a rendőr, a diktátor, a pszichológus és a gyöngéd ápolónő jellemvonásait, akár egyik mondatról a másikra váltott, zseniális női ösztönei mindig megsúgták neki, melyik az a végső pont, ameddig kitolhatja territóriumát. A gatyamosásig. Mikor Jocó egy nappal az ígértnél hamarabb hazatért a pszichiátriáról, Hanna néni mosott, a gatyák, ahogyan soha, fertőtlenítős vízben áztak, elkeveredve, Lajos bácsié és az övéi együtt, az aranyér hagyta aranybarna csík fölül. Jocó tehetetlen, megalázott kisfiúnak érezte magát, ki tudja ő mosni a gatyáit, különösen a zseniánt darabokat, akadhat köztük véres, ondós, és kínosan koszos, szaros, *konkrétan*, amelyeket akár napokig nem vett le. Ám ekkor még mindig volt egy lehetni elhódítandó rész. Hanna néni elejtett a fertőtlenítés fontosságáról néhány mondatot. Nem kezdett szónoklatba, érezte, hogy az már több lenne a soknál, de egyet még odaszúrt. Mikor Jocó idegei pattanásig feszültek, abbahagyta. Lajos bácsit jóval kevesebb is kihozta a sodrából, de az iróniával szemben a cicerói rétor védtelen volt. Védtelen volt saját, kispolgári otthonában. Hanna néni sorra hódított meg minden intimnek tartott, féltve őrzött területet, szokást, életütemet. Lajos bácsi legádázabb ellenállása is hatástalannak bizonyult a gúnynal szemben, amellyel Jocó édesanyja Lajos bácsi alanyi jogosultságait agglegényi megrögzöttségé minősítette. Rontotta le. Néhány nap után Szalma Lajos valóban egy

házsártos vénlegénynek tűnt, jogai rigolyákká aszottak, és mint ilyenek, száműzettek is a háztartás rendjéből. Hanna néni nem csinált feltűnő dolgokat. Alig néhány parfümöt dobott ki, éppen csak átrendezte a ruhák helyét, mégis, néhány nap alatt *magához öregítette* testvérét. Helyreállt a rend, az idő eddig fájoan felborult rendje. Szalma Lajos, hiába, hogy férfiből van, már nem pajkos kisgyerek. Jocó hosszú ideje most először gondolt bele nagybátyja korába, hogy négy évvel ötven fölött van, hirtelen a ráncai is feltűntek, és az a fény, ami eddig nem hagyta saját korához öregedni, hiányzott a tekintetéből. Szalma Lajos erősen lefogyott, és bár erőlködött, meglehetősen életunt lett és szomorú.

Utóbbi Jocó nem értette igazán. Sőt, egyáltalán nem értette. Ha a méhkeréki albinós esetre gondolt, ha az apja felfoghatatlan, tragikus halálát idézte fel, ha Szalma Lajos kiszámított, mesterséges konfliktusait vette számba: a roma lány esküvőjétől a szantszándékkal megalázó párzásokig, akkor Kucsera halálperformansza, ahogy magára robbantotta a csirkefejjel teli befőttesüvegeket, hab volt a tortán, Lajos bácsi örvendezhetett, ez a világ valóban az ördögé, és boldogulni csak az ő eszközeivel lehet. *Azzal* az eljárással. A hóhér kivégezteti magát korábbi áldozataival, ömlenek rá a tartósított baromfifejek, az üvegcserep, és a halálból visszatér egy csapatnyi szárnyas, hogy megbosszulja magát a hóhéron. Ez avantgárd művészettörténet-előadásra való. A sátán nem felejt, és nem is igazságtalan, a rosszból és vágyakozásból mindenkinek jut. A tehetségtelen fakír egyetlen eredeti produkciója a saját halála. Mennyi állatnak odasúghatta, mielőtt a sebesen forgó tárcsával lemetszette a fejét, hogy „ne félj, visszajössz értem”, „hazaviszlek, és te hazaviszel”. Okos világ ez, a halál miatt semmi sem lehet eléggé igazságtalan. A megtorlásnak van egy pompás és zajos üteme, feszes ritmus, akár a napoké, az óráké, a perceké.

Jocó megdöbbsent magán.

Ezeket Szalma Lajosnak kellett volna mondania.

Ilyet ő magától nem tud, de legalábbis *nem akar* tudni, lehet, hogy nagybátyja hatása még mindig sokkal erősebb rá, mint az, az anyja szavaival élve, „kívánatos lenne”.

Lajos bácsi úgy kortyolgatta sörét a Kakas sörözőben, mint egy hadirokkant. Mint aki nem akar többet inni. Jocó belekezdett, hogy elmondja üdítően eredeti gondolatmenetét Kucsera Tibor első és egyetlen valódi produkciójáról, de Szalma Lajos leintette. A városrendezésről és az időjárásról motyogott néhány idióta mondatot, aztán pedig olyan számár mosollyal üldögélt, mint aki be van nyugtatózva. Jocó nem bírta ki, meg is kérdezte, hogy be van-e. A válasz nyugodtsága és természetessége szokatlan volt. Ismét az. Szalma Lajos egyszerűen közölte, hogy nem, nincs. Nem kérte ki magának, nem vagdalódzott. Jocó hozni akart két Unicumot, de még fel sem emelkedett az asztaltól, mikor Lajos bácsi megszólalt.

– Én semmit sem kérek, fiam. Fáradt vagyok, haza szeretnék menni.

Jocó kikészítette az öltönyét, és elővette vizsgázós, fekete szövetkabátját. Reggelente már fagyott, s mivel Jocónak nem volt kedve a butikokat járni, elhatározta, *színházba járós* kabátját lefokozza hétköznapivá. Ebben jár ezentúl az ügyészségre. Hetek óta nem volt benn, előbb az apja halála, utóbb pedig

Kucseráé. Hetek a pszichiátrián. A semmiben. Halálok láncolata. Táncolat. Halál-táncolat, keringő az infúzióval, kaszával, csirkefejjel, run-caccam, run-caccam, ahogy a tánciskolában tanították nyolcadik osztály után. Felvette az öltőnyadrágot, begombolta, és mikor az övért nyúlt, a nadrág ülepe lecsúszott a térdéig. Odatipegett a tükörhöz. Semmi szokatlant nem látott, ő ilyennek találta magát a napokkal, az apró elmozdulások sohasem feltűnőek. Átment Lajos bácsihoz, és ráállt a fürdőszobamérlegre. A műszer hetvennégy kilót mutatott. Jocó sohasem volt magas fiú, de zömök, néha egészen húsos hasa, oldala, háta nyolcvanhárom kiló alá sohasem engedte csökkenni testsúlyát. Tótvárosba költözésekor nyolcvannyolc kiló volt. Most hetvennégy. Az tizenkétféle kiló mínusz. Jocó nem akart hinni a szemének, beállította a mérleg nyelvét a nullára, ráállt, becsületesen előredőlve, nem úgy, mint korábban, mikor súlypontját igyekezett leginkább hátratulni, mert úgy fél kilót még le lehetett csalni a valós eredményből. Hetvennégy. Döbbenet.

Hová tűnt tizenkétféle kilónyi Voith József?

Nem volt abban a súlyban kedély, öröm, régi szokások? De hiszen azt sem tudja, mikor látott működő tévét utoljára! Pedig szigorú napirendjéhez hozzátartozott a tévé villogásának drogja. Szobája, anyja érkezéséig, egy feldúlt szeméthalom volt, ahová csak hálni járt, gyakran még azt sem. Minden kifakadt, átalakult és bekavarodott. Lehet, hogy abban a tizenkétféle kilóban volt a régi énje. Egyáltalán, van *új*? A hájban, a húsban, a vérben ott van az én, a jellem, a rögeszme? A tévézés szokása például lement az úszógumival. A zsírban megannyi rossz szokás. A soványság maradt, a maradék testben a vágy, az állandó ösztön tombolása. Talán a vékony, inas test követeli az új tempót, az új módokat, alakít magának normákat. Például, hogy újabb és újabb nőket hódítson meg, mert minden test valódi csoda, egy elképzeltetlen univerzum, a combok ívelése, formái, a más ízű, rajzolatú ölek, a homlokok domborodása, a szeméremajkak tágassága mind különbözik. És egyik gyönyörűbb, mint a másik! A széttárló lábakkal kinyílik a világegyetem, a harmatos csiklók állása, a vágytól behúzódozó, feszes vagy enyhe hasfal, olyan, mintha a látást, a lélegzést, a létezést tagadná meg magától, ha megtartóztatja magát. Mennyi varázs, mennyi kerek fenék, ahogy elsuhan a biciklin ülve, a boltban állva, az utcán szembejönnek a formás keblek, még a téli pulóverben is látszik, ahogy hullámszik a léptekkel együtt! Melltartó nélkül biztosan kicsit enged, már nem tartana meg egy ceruzát keresztben, de az esésében rengeteg báj van...

Jocó megint elképedt magán. Miféle gondolatok ezek? Ez van a vékony inakban, a feszebb testben, a háj hiányában? Vajon van a világegyetemben egy úszóguminyi Voith József alakú lyuk? Erősen hátrazselézte a haját, és átment megnézni, Szalma Lajos valamelyik öltőnye passzol-e rá. Talált egy egészen újat, bézsben. A nadrág hosszú volt, de gombostűvel ügyesen feltoldotta a szárát. A zakó vékony, tére túlzottan is, de az ujjá legalább felhajtható. Az inget kigyűrve hagyta. Jól állt. Meglehetően jól.

Az ügyészségen senki sem tudta leplezni meglepődését. Fejérmé, Jocó instruktora egészen elképedt, de még a lányok bájgúnár szakmai felügyelője, Lénárd doktor is megdicsérte „Józsi nagyszerű küllemét”. Dr. Voith József fogalmazó még sohasem kapott bókot nőtől. Egyáltalán, eddigi szerény pályafutása során

még nem tett nő hízelgő megjegyzést a küllemére. Ildikó és Angéla most elhalmozta. Körüldongták, kacarásztak minden mondatán, mintha csak ömlene belőle a humor. Jocó magabiztos volt és higgadt, nem szállt a fejébe az áradó udvarlás, és finom mértékletessége még vonzóbbá tette. Délutánra már kapott is egy ügyet, dr. Lénárd Gábor pedig meghívta egy kávéra és cigarettázni. Jocó mint egy megállapodott, érett férj állt fel az asztaltól, és olyan hűvös melegséggel fogadta el az invitálást, hogy Lénárd doktort láthatóan átjárta a hála. Jocó a kávézás után bement a mosdóba, megmosta az arcát, és belenézett a tükörbe. Mi történik itt? Egy elvékonyodott, csinos arc nézett vissza rá, a haja remekül állt, a gátlástalan zselézés, amit mindig úgy megvetett, latinos jelleget kölcsönzött neki. Nézte a tükörképet, mintha a kedvező külső elárulna valamit. Mikor történt ez? Tizennégy kilót fogyott, és nem vette észre? Apja halála után kezdődhetett, a körülményes és véget nem érő kihallgatásokon? Vagy már akkor beütött az ideg a gyomrába, mikor ideköltözött Tótvárosba, nagybátyja „szárnyai alá”? Lehet, hogy már az albínó férfi gyötrelmes halálakor elfogyta a tizennégy kiló felét? Nem volt válasz. Csak egy meglehetősen új, idegen dr. Voith József, akit a tükörben látott. Jocó megtörölte az arcát, és elindult kifelé.

Angéla ekkor lépett be.

Jocó korábban biztosan megjegyezte volna, hogy ez a férfitoalett, és komolyan is gondolta volna, hogy a vele szemben álló nő *eltévesztette* az ajtót, hogy nem vette észre a szoknyás és a nadrágos sziluett közötti különbséget. Ám most csak elmosolyodott, és megmustrálta a lányt. Régen nem látta, és mikor utoljára megnézte magának, még nem *ezzel* a szemmel tette. Ott állt vele szemben egy tulajdonképpen ismeretlen nő, Litovszki Angéla fogalmazó. Ildikó barátnőjével nem voltak külön útjai, Angéla nem járt Szalma Lajos testsémajavító tornaszakkörére, és a drogos estéken sem fordult meg, nem hagyta, hogy két férfi párosodjon vele órákon át, sőt Ildikó elejtett megjegyzéseiből Jocó úgy tudta, Angéla már menyasszony. Mialatt Jocó távol volt, mert elvesztette az édesapját, és mert „egyéb problémái akadtak,” Angéla kezét megkérte komoly udvarlója. Angéla megállt, megtámaszkodott a mosdóban. Jocó most vette észre, milyen arányos a teste. Mindene vaskos, gömbölyű, húsos, de olyan szabályosan, mintha arányszámok mentén húzták volna meg a vonalait. A cseppként elfolyó melle alatt ívesen befelé húzódott a has és a pompásan proporcionált fenéke csak annyira húzott ki oldalra, amennyire a mell is széttartott. Kékesen csillogó, hosszú, koromfekete haját kontyba tűzte fel, és oldalt, mintha csak véletlen lenne, néhány tincs incselkedően kihullott. Jocó odalépett, és belecsókolt a nyakába. Szinte csak belelehel. Angéla elfordult, szemben állt a mosdóval, látta magát a tükörben. Jocó megcsókolta a tarkóját, és mintha fel akarná melegíteni, körbelihegte.

– Csodáld magad – suttogta –, hogy milyen gyönyörű vagy!

Angéla nem válaszolt semmit, de a karja megfeszült, megszorította a mosdó karimáját. Jocó hátulról hozzásimult, és tovább csókolgatta a pihés, szabadon maradt nyakat. Altestét egészen a lányéhoz szorította. Fel le csúszkált, és újabb csókokat adott a lány nyakára, most már nyálasan, ragadósan és hosszan. Mikor megfordította, Angélának izzott a tekintete. A csókot mégis úgy elhúzta, kifesztette, mintha meggondolta volna magát. Mikor a lány ajkához ért, az szinte

elrántotta a fejét, olyan apró, vonyításszerű sikoly szakadt ki belőle, akár egy magára hagyott apró állatból. Ez a hang szétszakította a fegyelmetett játék auráját. A mozdulatok éhesek lettek és gyorsak, elvadultak, Angéla Jocó inge alá nyúlt, szinte dörzsölte a bőrét, akárha melegíteni akarná. Jocó gombolni kezdte a feszülő blúzt, de az apró gombokkal meggyűlt a baja, ezért a lány fejezte be, aztán felhúzta a szoknyáját, és letolta az apró, csipkével kiveret, fekete bugyit. Csak az egyik lábával lépett ki belőle, a másikon ott maradt, a fehérenmú úgy feküdt a körömcipőn, mint valami régimódi ruhadarab. Bár a lány türelmetlenül magához vonta volna, Jocó leguggolt a mosdó elé, és beszippantotta a csuromvizes ajkakat. Vigyázott rá, hogy a csiklóhoz ne érjen azonnal, csak egy pillanat múlva szikrázzon oda a nyelve hegye. Angéla formás pamacsra borotválta az ölet, friss volt, illatos, szoláriumbarna, selymes bőrén néhol egészen apró, szinte odafestett szeplők. Jocó egyetlen mozdulattal behatolt a felajzott, forró testbe, akadálytalanul siklott be, felnyársalta, a lány vinnyogni kezdett, és mindkét lábát megemelte, hogy Jocó a lehető legjobban hozzáférjen. A fiú jobb kezével Angéla lábát tartotta, ballal pedig befogta a száját. A mosdó kicsit magasan volt, pipiskednie kellett. Örült, önfeledt zakatolásba kezdtek, Jocó néha meglassított, ügyeskedett kicsit, hogy aztán váratlanul ismét teljesen behatoljon. A lány néhány ütemmel hamarabb élvezett el, Angéla teste megfeszült, igyekezett visszatartani a fiú csípőjét, arca fájdalmasan eltorzult, de Jocó késve, éppen ekkor ért a csúcsra, és még lökött néhányat, majd az utolsó, talán az utolsó utáni pillanatban kirántotta magát a lány testéből, és csatakos, aranyló ölébe élvezett.

Az ajtó ekkor nyílt ki.

A fehér, ragacsos tej utolsó cseppjei még Angéla ölére csurogtak, kifeszült egy testből álló vezeték, és még egy testté fonta a kettőt. Spermafonál. Fonódott az élet elpazarolt vezetéke.

Ildikó rágta a száját és igyekezett fölényes lenni.

– A friss menyasszonka meg itt kefélget?

Aztán Jocóra nézett.

– Menők lettünk, a régi macát kihagyjuk a jóból. Mi? Te hálátlan dög!

Kucsera Tibor halotti torát Szalma Lajos házában tartották. A rendes házában. Csicsely jött el, Jordán Mancika, a Pedró csaposa és az édesanyja, idősebbik Mancika, Ildikó, aki feltűnően kerülte Jocó tekintetét, és aki a legkevésbé sem illett a kocsmai társaságba. Mancika féltékeny gyanakvással figyelte a csinos, fiatal lányt, hogy legyeskedik-e Szalma Lajos körül. A temetésen csak ők voltak, Ildikó nélkül, öten. A baromfi-feldolgozó üzemből senki sem jött el, egy hivatali koszorút küldtek, és a Kucsera családból sem akadt rokon, akit érdekelt volna az esemény. Lajos bácsi saját zsebből fizette ki a temetést. A gesztus túl nemes volt, pazarlóan nagylelkű, Kucserának ugyanis volt annyi félretett pénze, ami a temetés költségeire elég lett volna. Szükségtelen volt a nagystílusú gálánskodás. De Szalma Lajos ragaszkodott hozzá, hogy barátját az ő költségén földeljük el. A tor feszenegős volt és ijedt. Jocó úgy érezte, még soha senki nem járt Lajos bácsi házában, idegenül ténferegtek a hideg és kedélytelen szobákban, a Pedrótól alig néhány háztömbnyire lévő ház eddig ismeretlen terület volt, Lajos bácsi polgári

énjének szimbóluma. Mindenki a hétvégi ház melegét ismerte, a titokzatos vegykonyhát, a dél-amerikai és egyéb egzotikus drogok és ajzószerke alkímiáinak kuckóját, nem ezt a rideg kastélyt. Csicsely András nem tagadta meg magát, bár kivételesen nem a nevetve születő Khámról, hanem egy *Siegfried* nevű alakról magyarázott, aki inkább tetszett mesehősnek, mint mitológiai figurának. A bizonyos Siegfried hőstette az volt, hogy megölt egy sárkányt, és miután a mesebeli szörnyet kivégezte, ivott a véréből. A sárkányvér hatására megtanult a természet nyelvén. Itt Csicsely hosszadalmas hatásszünetet tartott, Jocó úgy vélte, azért, hogy mindenki érthesse, Kucserára gondol. A párhuzamra. Aztán ki is mondta, hogy Kucsera mennyi állattal végzett, az a temérdek halál, aminek okozója volt, bizonyosan visszazárlt rá valahogyan, és lehet, hogy ivott is a kivégzett állatok véréből, ami valamelyest megmagyarázná a kissé aberrált szokást, hogy fejekből befőtteket készített. Icuka a legkevésbé sem értett egyet Csicsellyel, és lekussolta, hogy sürgősen fejezze be ezt a badarságot. Kucsera egyszerűen megbolondult, és őszintén szólva sohasem volt normális. Csönd lett. Mindenki Szalma Lajosra nézett, a beszélgetések rendes ritmusa általában úgy alakult, hogy Szalma doktor ilyenkor, a vitás helyzetek kiéleződésekor megszólalt, és ellentmondást nem tűrő hangon kifejtette az igazság szüzséjét. Ez a rutin olyan mélyen beleégett a társaságba, hogy most, anélkül, hogy összebeszéltek volna, mindenki Lajos bácsira várt. Mondja el, mi a helyzet. Szalma Lajos kifelé bámult, az utcai ablakon át, és hümmögött valamit. Dalolt. Zavarodottság támadt a társaságban, kétely, és talán kis rémület is. Ismét Csicsely kezdett el beszélni, hogy de igenis, Siegfried értette a természet nyelvét, a zsiros, fekete föld szavát, a sziklák jajgatását, az állatok kéjelgését, a növények siránkozását, a méhek örömet, a felhők kacagását, Kucsera *ugyanígy* értette, érthette a halál nyelvét. De legalábbis az élet utáni életről sokkal többet tudott, mint a jelenlévők összesen. Nem lehet, hogy a testtől elválasztott fejek, a *hóhér otthonában*, konzerválva ne jelentsenek semmit.

Hogy egy ilyen akciónak ne legyen következménye!

Legalább az, hogy Kucsera ismerte, milyen meghalni, érezte, tudta, mi történik abban az áldott pillanatban, mikor a test fél kilóval könnyebb lesz, mert elszáll belőle a lélek.

Jocó, mintha mindezekből semmit sem értett volna meg, minden átmenet nélkül megkérte rá Csicselyt, hogy mutassa meg a *krumplis trükkjét*. Így fogalmazott: a trükköt. Csicsely szemén átvillant valami, valami méltatlankodó hév, de nem tiltakozott a megnevezés ellen, inkább úgy nézett Jocóra, mint egy árulóra, egy valamikori jó pajtásra, aki nyeglén kifecsegi a gyerekkor szent titkait.

– Azt elő kellene készíteni, ugye? – nevetett Mancika. – Nincs pucolva krumpli.

Jocó különös gomolygást érzett a gyomrában, malícia volt benne, indulat, erő, és mindezek úgy örvénylettek ott, akárha egy tárcsás mosógép keverné őket. Szinte rosszul volt, a fülébe egy vékony, éles sípolás fúródott, és a hang egyre erősebb lett, Jocó egy másodpercre összegörnyedt, aztán feltartotta a kezét, mintha csak pálmát akarna formázni vele, ujjait széttartotta, görcsbe állt az egész alkarja, egy-két ütemre leállt a légzése, és hiába próbált levegőért kapkodni, nem sikerült. Mikor újra kinyílt a tüdeje, köhögnie kellett, másik kezével a szájához nyúlt,

köhögött és zihált, miközben a jobb kezében, a semmiből, megjelent egy tisztára mosott, meghámozott, egészséges burgonya.

A *trükk* zajos sikert aratott.

Csak Szalma Lajos nem szólt semmit.

Jocóra nézett, bólintott, amolyan „tudtam én”- „megmondtam én”-formán. A belenyugvó bölcsességével. Kőműves Kelemen nézhetett így, mikor meglátta, hogy az ő felesége jön felfelé a hegyen. Khám nézhetett így, mikor a másnapos apja számon kérte, miért nevette ki a szerszámát. A Jóisten nézhetett így, mikor Éva beleharapott az almába. Oidipusz nézhetett így, mikor megértette, hogy az a kereszteződésben megölt férfi az apja volt. Lázár nézhetett így, mikor észrevette, hogy újra él.

Jocó büszke volt, de kevélységéhez bocsátkozott egy kis szégyen. Az is. Tagadás, hogy nem, nem lehet igazad, Lajos bácsi, és akkor sem lehet, ha mégis. Oktalan dac, amely mögött már nincs bázis, csak remény és hit. Jocó nem értett semmit, és szüksége lett volna a nagybátyjára. Minden eddiginél nagyobb szüksége. De Szalma Lajos visszafordult az ablakhoz, és egészen kimerően megkérte a társaságot, hogy távozzanak. Jordán Mancika és az édesanyja az első szóra ugrottak, méltatlankodva indultak vissza a Pedróba, ingerült káromgúnyuk behallatszott a folyosóról. A két asszony félig tótul, félig magyarul szidalmazta Lajos bácsit, és a nevelés halotti torát. Csicsely is búcsúzni készült. Jocó elindult, nem nézett Ildikóra, de érezte, hogy a lány követi.

Alig léptek be Jocó apró odújába, Ildikó rárontott, elé guggolt, kigombolta a nadrágját és a szájába vette a farkát. Jocó nézte a lány izgatott bocsiszemét, ahogy a szemgolyó egészen fölcsúszott. Nézte a szem tejfehér tükrét, és mintha valaminek az előszele lenne, ideges izgalom tört rá.

Annak a tudata, hogy mindjárt *emlékezni* fog.

Emlékezni fog rá, mi történt Kucséra Tibor lakásában.

És ez a folyamat előjele. Megjött a hír a hírről. Fölemelte a lányt, az ágyra lökte, és teste gépiesen megtette, amit meg kellett tennie. De közben, akárha egy érzékeny, vékony filmszalagon érkezne, csurogtak vissza az emlékek, ahogy Csicsely üvöltöni kezd, kapkod és elrohan, ők meg állnak ott ketten, és Lajos bácsi zord szemmel néz a halomra, és azt kérdezőgeti, érzi-e Jocó az őbelőle, Lajos bácsiból áradó hideget, érzi-e a halál erotikus közelségét, mert most itt van velük, és közben egyre csak az üvegszilánkokból és állati fejekből álló rakást nézte, hadonászott, akár egy túlbuzgó karmester, mintha irányítani akarná a halált, „ez életünk kivételes pillanata”, kiabálta, és Jocó meredten bámulta, hol őt, hol a halál valóságos kazlát, Lajos bácsi meg csak kántálta a szöveget, hogy igen, ez a halál igazsága és bosszúja. Többé-kevésbé azt mondta el a kivégzettek bosszújáról, amelyekről Jocó másnap úgy vélte, ezek saját kútfőből származó gondolatai, hogy a kivégzettek bosszúja, főlöskéges halála most kéjeleg, mert miattuk illan el a hóhér lelke. Lajos bácsi ezt kiabálta, de egyre erőtlenebbül, egyre megjátszottabbban, és a sámáni karmozdulatok is egyfajta önbuzdításnak tünnek, nem egy valódi karmester jeleinek, és Jocó az üveg-, és fejhalomra nézett, mintha mozdult volna, hideget, fagyos hideget érzett áradni magából, miközben arra gondolt, hogy Szalma Lajos csak egy bohóc, egy szánalmas paprikajancsi, semmi köze

ahhoz, ami itt történik, illetve dehogynem, annyi, hogy tudja, nagyon is tudja, mi a helyzet, hogy csak lát, de nem *érez*, körön kívül van, peremen, periférián, az üvegen túl.

A visszáján, igen, a fordítottján. Menthetetlenül ott.

Jocó látta Lajos bácsi konzervált fejét egy befőttesüvegben, a megbosszulandó élet egy fej nélküli, Szalma Lajos-alakú hiány képében. És ez a vákuum csak a szavak tengerét jelentette. A befőttesüvegben a szóvesztett Lajos bácsi, egy néma, bedunasztolt szájhős. Felül kupak. A halom mintha megint megmozdult volna. Szalma Lajos egészen lelankadt, Jocó most tisztán érezte, hogy fél, gyilkos kéjről szó sincs, nagybátyja rápillantott, aztán vissza a halomra, és mindketten odanézték, mikor Kucsera összeszabdalt keze kibukkant a fejek és az üvegcserepek alól, és Jocó érezte, hogy tombol, süt belőle a fagyosság, és látta, Lajos bácsi zokog, és a lába alatt tócsa van, hogy csurog a nadrágszárán a húgy.

Mire a mentők megérkeztek, Szalma Lajos egy söprűvel próbálta fulladt barátját kiszabadítani, nadrágja csupa vizelet. Semmiféle hideget nem árasztott magából. Valami affélét ugatott zokogva, hogy „bocsáss meg, barátom, bocsáss meg!”.